

Správa dozornej rady Pozemkového spoločenstva bývalých urbarialistov obce Oravský Biely Potok za rok 2025 (valné zhromaždenie konané dňa 3.5.2026)

Dozorná rada pozemkového spoločenstva (DR PS) pracovala v nasledovnom zložení: predseda Anton Tekel', členovia Tomáš Hurťák a Pavol Martáš.

Členovia DR vykonávali hlavne tieto činnosti:

- kontrolu účtovných dokladov pozemkového spoločenstva (PS)
- kontrolu evidencie predanej guľatiny
- kontrolu evidencie prijatej guľatiny na piliarsku prevádzku (PP)
- kontrolu povolení na ťažbu vydaných odborným lesným hospodárom (OLH)
- občasnú kontrolu aktuálneho stavu priestoru monitorovaného kamerovým systémom PS

Po pozvaní od predsedu PS alebo od iného člena výboru PS sa členovia DR PS pravidelne zúčastňovali:

- na zasadnutiach výboru PS
- na výjazdových kontrolách v lesných porastoch
- na verejných dražbách guľatiny
- na výdaji guľatiny zákazníkom, ktorí uspeli v dražbe
- na inventúre stavu zásob spracovanej a nespracovanej guľatiny a dlhodobého hmotného majetku PS

Dovoľte niekoľko postrehov DR:

Ťažba URBÁR:

V roku 2025 bolo v súlade s plánom starostlivosti o les a na základe povolení vydaných OLH vyťažených celkovo **2044 m³ guľatiny**.

V porovnaní s predchádzajúcimi rokmi je zrejmé, že ide o doteraz najnižší objem ťažby. DR považuje za dôležité pripomenúť, že naše PS obhospodaruje rozsiahlu plochu **648,39 ha** lesných porastov v rámci Urbáru a Združenia. Na tejto výmere bolo v roku 2025 vyťažených **2 044 m³ dreva**, pričom hospodársky výsledok Urbáru bol **strata – 37 334 €**.

Ťažba OOL:

Naopak, v režime osobitného obhospodarovania lesa (OOL), ktorý predstavuje plochu **152,22 ha**, bolo vyťažených **1 238 m³ dreva** a dosiahnutý zisk **52 389 €**.

Tento rozdiel je výrazný a poukazuje na to, že **Urbár hospodári na štvornásobne väčšej výmere**, no napriek tomu dosahuje **stratu**, zatiaľ čo OOL je **dlhodobý ziskový**.

DR preto konštatuje, že hlavným dôvodom stratového hospodárenia Urbáru je **neefektívne fungovanie píly**, ktorá znižuje celkový výnos z drevnej hmoty. Pri porovnaní s alternatívou predaja guľatiny v celku je zrejmé, že pílenie dreva na píle spôsobuje PS každoročne výrazné finančné straty.

Z uvedených údajov je zrejmé, že **stratové hospodárenie Urbáru nie je spôsobené výmerou ani objemom ťažby, ale neefektívnym spracovaním dreva na píle, ktoré znižuje celkový výnos PS.**

Tabuľka:

OOL

Rok	Objem	Predaj	Výdaje	Zisk
2025	1238 m ³	105 201 €	58 389 €	52 389 €

URBÁR

Ťažba 2025			2044 m ³		
činnosť	Objem	Predaj	Náklady	Zisk	€/m ³
PREBIERKA	923 m ³	49 511 €	32 684 €	16 827 €	18,2 €/ m ³
GULATINA – predaná	483 m ³	42 703 €	11 950 €	30 753 €	63 €/m ³
PÍLA – guľatina predaná na píle	638 m ³	97 107 €	88 006 €	9102 €	14 €/m ³
Predaj guľatina na sklade	110 €/m ³				
Ak by bola guľatina predaná bez pílenia	638 m ³	70 180 €	15 784 €	54 396 €	85 €/m ³

DR neuvádza finančnú správu celkového hospodárenia, keďže znenie finančnej správy PS prešlo kontrolou DR a v ich predložennom znení plne korešponduje s našimi údajmi.

Hospodársky výsledok 2025 – prehľad a porovnanie

DR vyhodnotila hospodársky výsledok za rok 2025 a konštatuje, že **celkový výsledok Urbáru je strata**. Zisk z OOL síce čiastočne kompenzuje negatívny výsledok, avšak celkový hospodársky výsledok je len **9 102 €**, čo je pre rozsah hospodárenia veľmi nízka hodnota.

Hospodársky výsledok 2025

Oblasť	Výsledok
Urbár	- 37 334 €
OOL	+ 52 389 €
Celkový výsledok	15 055 € + 54 396 € – 9102 € ak by sa predala guľatina z píly bez pílenia = 60 349 €

Na základe porovnania výnosov z píly a výnosov z predaja guľatiny v celku DR konštatuje, že:

- v roku 2024 bol rozdiel v prospech predaja guľatiny + 26 900 €,

- **v roku 2025 bol rozdiel už (54 396 € – 9102 €) 45 294 €** - Tento rozdiel je zásadný a priamo ovplyvňuje výšku dividend aj celkovú finančnú stabilitu PS.
- čo znamená, že **strata výnosov sa medziročne zdvojnásobila**.

Zistenia a poznatky DR z roku 2025:

Predseda a členovia DR vykonávali kontroly dražieb a predaja v spolupráci s predsedom PS. Chceme vyzdvihnúť vzájomnú spoluprácu a celkový prístup členov PS. Členovia PS dôsledne vedú všetky evidencie ťažby, dražieb ako aj vedenia pily.

Predseda PS vždy včas a vzorne nahlasuje telefonicky predsedovi DR každý plánovaný vývoz a predaj guľatiny. Zo všetkých vývozov sú dôsledne vedené záznamy. Takouto priebežnou kontrolou už viac nedochádza k rozdielnym výsledným číslam a sumám predsedu PS a predsedu DR. Z každej kontroly evidencie konštatujeme úplnú zhodu.

DR chce zároveň vyzdvihnúť prínos nových zamestnancov PS. Účtovný systém je prehľadný, udržiavaný, vrátane vedenia majetku a inventúr. Zavedenie elektronickej pokladne zjednodušilo a zrýchlilo platby priamo v kancelárii PS, čo ocenili najmä zákazníci, ktorí už nemusia vybavovať platby inde. Ide o modernizáciu, ktorá prispela k prehľadnejšiemu fungovaniu a efektívnejšej prevádzke PS.

DR aj v tomto roku opätovne potvrdzuje vysoký prínos odborného lesného hospodára Ing. Juraja Majerčáka. Jeho prístup k hospodáreniu s lesom je dlhodobý dôsledný, odborný a orientovaný najmä na ochranu a zachovanie zdravých porastov. Pravidelne vykonáva kontroly v rôznych častiach chatára a vytyčuje len taký výrub, ktorý je skutočne nevyhnutný a opodstatnený.

Ing. Majerčák kladie dôraz na lesopostovateľské postupy a na udržanie súvislých, vitálnych porastov, čo predstavuje pre PS stabilný a veľmi prospešný smer. Jeho prístup je zameraný skôr na ochranu a obnovu lesa než na samotnú ťažbu, čo je pre spoločenstvo významným rozdielom oproti starším obdobiam a prináša dlhodobý pozitívny efekt.

Stredisko Píla

Už predošlé obdobia DR upozorňovala na stratovosť pily, čo v konečnom dôsledku odsúhlasili aj súčasní členovia.

Porovnanie výnosov:

DR sa aj v tomto roku podrobne zaoberala hospodárskymi výsledkami strediska Píla. Na základe dostupných údajov a porovnania s alternatívnym spôsobom predaja konštatujeme, že prevádzka pily naďalej neprináša pre PS ekonomický efekt, ktorý by odôvodňoval jej efektívne fungovanie.

Z uvedených údajov vyplýva, že pri spracovaní dreva na píle vzniká pre PS každoročne výrazná strata v porovnaní s predajom guľatiny v celku. Tento rozdiel sa v roku 2025 ešte prehĺbil, čo potvrdzuje, že doterajší model prevádzky pily nie je efektívny a priamo prispieva k stratovému hospodáreniu Urbáru.

Ďalším faktorom je aj samotný výkon pily, ktorý je dlhodobý približne **3,5 m³ za deň**. DR zdôrazňuje, že tento nízky výkon **nie je spôsobený prácou zamestnancov**, ale technickým obmedzením pílenia na gátri. Pílenie väzby je neekonomické najmä preto, že zahŕňa veľké množstvo rôznych rozmerov reziva, čo výrazne spomaľuje proces a znižuje výťažnosť. Z ekonomického aj technologického

hľadiska sa oplatí píliť najmä **dosky, fošne a bežne používané hranoly**, teda sortimenty s jednotnými rozmermi, ktoré je možné spracovať rýchlejšie a efektívnejšie. Takéto pílenie je vhodné najmä počas dní so zlým počasím, keď nie je možné vykonávať práce v lese. V ostatnom čase by mali byť pracovníci píly využití prednostne v **lese**, kde ich práca prináša PS vyšší prínos – najmä pri lesopestovateľských činnostiach, prebierkach a údržbe porastov.

Zároveň odporúčame, aby boli pracovné kapacity zamestnancov píly využité efektívnejšie – najmä na lesopestovateľské práce a prebierky. V roku 2025 tieto činnosti predstavovali náklady vo výške 26 000 € (lesopestovateľská činnosť) a 32 000 € (prebierky). Časť týchto prác by bolo možné zabezpečiť vlastnými pracovníkmi, čím by PS znížilo náklady a zároveň posilnilo starostlivosť o lesné porasty.

ZÁVER

DR preto navrhuje **výboru**, aby valnej hromade predložil návrh na hlasovanie na zmenu fungovania píly. **Pracovníci píly aby boli v maximálnej možnej miere využívaní na lesopestovateľské práce a prebierky v prípade priaznivého počasia**, ktoré je možné vykonávať vlastnými kapacitami PS, s cieľom znížiť náklady a posilniť starostlivosť o lesné porasty. DR navrhuje **aby ostatné objemy dreva boli prednostne predávané ako guľatina**, keďže tento spôsob prináša PS dlhodobo vyšší výnos a eliminuje riziko straty. Rovnako navrhuje aby výbor **Dozornej rade štvrt'ročne predkladal správu**, ktorá bude obsahovať:

- prehľad všetkých zákaziek píly,
- ich predbežné kalkulácie a skutočný hospodársky výsledok,
- rozsah vykonaných lesopestovateľských prác pracovníkmi píly,
- informáciu o plnení prijatých opatrení.

Cieľom je zabezpečiť, aby sa píla využívala len tam, kde je to pre PS ekonomicky prínosné, a aby pracovné kapacity boli smerované do činností, ktoré podporujú dlhodobé a udržateľné hospodárenie s lesom.

Podpisy:

Anton Tekel' – predseda DR

Pavol Martáň – člen DR

Tomáš Hurťák – člen DR

V Oravskom Bielom Potoku, 3. 5. 2026